

HYVIL

Lastensuojelulakiin liittyvät lakimuutokset

Kuntamarkkinat 14.9.2023

Annika Korpela

Aluksi

- HE luonnos 17.8.2023
- Lausunnolla 14.9.2023 asti
- [Lausuntopyyntö ja HE luonnos](#)

HE :n sisältö

- Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lastensuojelulakia ja varhaiskasvatuslakia
- Lastensuojelun jälkihuollon ikärajaa laskettaisiin kahdella vuodella
- Samalla muutettaisiin nuoren määritelmää ja itsenäistymisvarojen viimesijaista maksupäivää.
- Varhaiskasvatuslakia täsmennettäisiin lastensuojelulain nojalla sijoitetun lapsen varhaiskasvatuksen järjestämisvelvollisuuden osalta silloin, kun lapsen varhaiskasvatus järjestetään muualla kuin lapsen kotikunnassa.
- Varhaiskasvatuslaissa säädettäisiin myös kuntien välisestä kustannustenjaosta tähän liittyen.
- Myös lastensuojelulakia täsmennettäisiin asiaan liittyen

Lastensuojelun jälkihuollon ikärajaa

- Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lastensuojelulain 75 §:n 3 momenttia, jossa säädetään lastensuojelun jälkihuollon päättymisestä.
- Jälkihuollon nykyistä ikärajaa laskettaisiin kahdella vuodella
- Hyvinvointialueen velvollisuus jälkihuollon järjestämiseen päättyisi näin viimeistään, kun nuori täyttää 23
- Uusi ikäraja tulisi voimaan 1.1.2024, mutta siirtymäsäännöksen myötä oikeus jälkihuoltoon päättyisi vasta 30.6.2024. Tällä varmistettaisiin jälkihuolto-oikeuden piirissä jo olevien suunnitelmallinen siirtymä tarpeenmukaisten muiden palveluiden ja etuuksien piiriin jälkihuollon päättyessä.
- Tämä edellyttää jälkihuollon asiakassuunnitelmien päivittämistä.

Taloudelliset vaikutukset

- Lastensuojelun jälkihuollon ikärajan lasku kahdella vuodella nykyisestä 25 ikävuodesta 23 ikävuoteen perustuu pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan ja on osa valtiontalouden säästötavoitteita
- Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa lastensuojelun ikärajan laskemiselle 23 ikävuoteen on kohdennettu 12 milj. euron säästö vuodelle 2024 ja 24 milj. euron säästö vuodesta 2025 lukien.
- Ikärajan muutosten kustannusvaikutusta arvioitaessa on erityisen vaikeaa arvioida missä määrin vastaavat kustannukset siirtyisivät lastensuojelun palvelutehtävästä työikäisten palvelutehtävän kustannuksiksi

Itsenäistymisvarat ja nuoren määritelmä

- Jälkihuollon ikärajan laskemisesta johtuen lastensuojelulain 77 §:n 3 momenttia tulisi muuttaa siten, että sosiaalihuollosta vastaavalla toimielimellä olisi velvollisuus maksaa itsenäistymisvarat nuorelle viimeistään hänen täyttäessään 23 vuotta.
- Itsenäistymisvarat on edelleen maksettava pääsääntöisesti jälkihuollon päättyessä.
- Jokaisen nuoren yksilöllinen tilanne on huomioitava maksupäivän osalta jatkossakin.
- Jos nuori ja sosiaalityöntekijä ovat erimielisiä itsenäistymisvarojen käytöstä tai niiden maksamisesta, asiasta on jatkossakin tehtävä muutoksenhakukelpoinen päätös.
- Lastensuojelulain 6 § säädetään nuoren määritelmästä. Nuoren määritelmä 18-24-vuotiaista noudattaa voimassa olevan lastensuojelulain mukaista jälkihuollon ikärajaa. Jälkihuollon ikärajan laskiessa kahdella vuodella, nuoren määritelmä tulisi yhdenmukaistaa ja muuttaa tarkoittamaan 18-22-vuotiasta.

Varhaiskasvatuksen järjestämisvastuu ja siitä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen- sijoitetut lapset

- Lastensuojelulain 16 b §:ssä säädetään sijoitushyvinvointialueen järjestämis- ja kustannusvastuusta
- Lastensuojelulain 16 b §:n 1 momentin tarkoittama kustannuskysymys sijoittajahyvinvointialueen ja kunnan välillä on konkretisoitunut tilanteissa, joissa lapsi on sijoitettu kotikuntansa ulkopuolelle. Lastensuojelulain nojalla lapsi voi olla sijoitettuna avohuollon tukitoimena tai sijaishuoltoon sijoitettuna. Lisäksi jälkihuollossa oleva nuori voidaan sijoittaa. Jälkihuollossa voi olla myös varhaiskasvatusikäisiä lapsia, jotka voivat olla sijoitettuna
- Sote-uudistuksen myötä lastensuojelulain 16 b §:n 1 momentin säännös on synnyttänyt epäselvyyttä siitä, vastaako lastensuojelulain nojalla sijoitetun lapsen varhaiskasvatuksen kustannuksista lapsen kotikunta vai sijoittajahyvinvointialue

Varhaiskasvatuksen järjestämisvastuu ja siitä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen- sijoitetut lapset

- Esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi varhaiskasvatuslain 6 §:n 1 momentin säännöstä siten, että siinä nimenomaisesti todettaisiin, että lapsen lastensuojelulain mukaisen sijoituspaikan sijaintikunnan ja jälkihuollossa olevan lapsen asuinkunnan olisi järjestettävä avohuollon tukitoimena tai sijaishuoltoon sijoitetun taikka jälkihuollossa olevan lapsen varhaiskasvatus.
- Varhaiskasvatuslain 60 §:n lisättäisiin, että lapsen kotikunta olisi velvollinen maksamaan varhaiskasvatusta järjestävälle kunnalle lapsen varhaiskasvatuksesta aiheutuneita kustannuksia vastaavan korvauksen
- Lastensuojelulain 16 b §:n 1 momenttia ja sen viimeistä virkettä selkeytettäisiin asiaan liittyen. Lisäksi pykälän 2 momenttiin lisättäisiin informatiivinen viittaus varhaiskasvatuslakiin järjestämisvelvollisuuden ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta.

Muut ehdotukset

- Korjataan lastensuojelulain eräät lähinnä teknisluonteiset virheet ja puutteet,
- Korjauksia tehtäisiin lastensuojelulain 16, 35, 76 a ja 81 §:ään.

HYVI
NVOINTI
ALU EYH
TI ÖV
ÄL **HYVIL** FÄ
RDS OMR
ÅDESBOL
AGET

Annika Korpela

Juristi

annika.korpela@hyvil.fi

www.hyvil.fi